

Brug, men blot holder sig til det Tilfælde, som blev forudsat af det vedkommende Regjeringsmedlem, at vi ville faae intetsigende Erklæringer, Erklæringer, som Jngenting indeholde, saa er det ogsaa et Factum, som mangen Gang kan være aldeles tilstrækkelig. Jeg vil sætte, at der i en Sag er indgivet et Andragende om Noget, hvorpaa der følger et Afslag; man beder om at see den Erklæring, hvortil dette Afslag støtter sig, og man faaer da at see, at deri staaer: „jeg skjønner ikke, at der kan være Anledning til at anbefale dette Andragende.“ Naar nu dette indtraffer i et Tilfælde, hvor det er aabenbart for Alle og Enhver, at der maatte kunne siges Noget, saa har man jo en tilstrækkelig factist Dplysning, som Vedkommende gjennem Pressen vil kunne benytte. Det er naturligt, at der er mange Tilfælde, hvor der er virkelig Grund til kun at sige: „efter Omstændighederne skjønner jeg ikke, at der kan være Anledning til at bevilge det Ansøgte,“ men i saadanne Tilfælde vil der, troer jeg, i Reglen heller ikke blive klaget. Jeg skal her tilføie en Bemærkning, som jeg troer man bør lægge Vægt paa; det er, at man vistnok danner sig en alt for stor Forestilling om Hyppigheden af den eventuelle Lovs Anvendelse, jeg troer slet ikke, den vilde blive hyppig anvendt; jeg er for mit Vedkommende navnlig overbevist om, at den ved Ansøgninger kun yderst sjældent vilde blive anvendt. Ved Klager vilde den vistnok blive anvendt af og til, men jeg troer dog sjældent, thi der staaer i Lovforslaget, at man kun da har Afgang til at lære Erklæringen at kjende, „naar man i Klagen udtrykkelig har forlangt at blive bekendt med Erklæringernes Indhold;“ jeg er overbevist om, at navnlig de, der kjende og omgaaes Menigmand, ville være enige med mig i, at det vil han i Reglen ikke forlange.

I mine Dine er Sandheden og Virkeligheden den, at Loven vil blive til Gavn. Hjemmeligheden er i og for sig et Døde. Den er baade en naturlig Anledning og, jeg føier til, en retfærdig Grund til Mistillid og Mistænkelighed. Loven vil have dette Døde, og ved at lette den Taage, som hidtil har hvilet over det hele embedsmæssige Erklæringsvæsen, vil

den formindste Antallet af de intetsigende Erklæringer. Det anseer jeg for vist; jeg troer, det er Noget, som ikke kan nægtes. Naar man veed, at en Erklæring mulig skal see Offentlighedens Lys, eller endnu bedre, naar det engang kommer ind i Embedsstandens Besiddelse, at det saagodtsom altid er for Offentlighedens Dine, at Embedsmanden skriver sin Erklæring, saa vænner han sig til at skrive den mindre intetsigende, end han ellers mulig vilde skrive den. Jeg taler naturligvis ikke her om nogen Pligtstridighed, navnlig da jeg selv er Part i Sagen; jeg tænker her kun paa en Gradforskjel, og det Mere i denne Forskjel, som man trænger til, vil Loven skaffe frem. I Forbindelse dermed staaer det, og en naturlig Følge deraf er det, at Erklæringerne efterhaanden vilde blive virkelig bedre begrundede.

Hvad der i Særdeleshed har været mig, jeg kan ikke nægte det, ganske paafaldende ved Forhandlingerne paa et andet Sted om dette Lovforslag, det er, at man har vist i den Grad Nidkærhed for at modsætte sig Lovforslaget, at man har brugt endogsaa ganske besynderlige — det er i det mindste min subjective Opfattelse — ganske besynderlige Argumentationer. Jeg vil ikke tale om, at man har anvendt paa dette Lovforslag Sætninger af en ganske eiendommelig Lovgivningspolitik. Man har t. Ex. opstillet den Sætning, at dersom det er rimeligt — saaledes lyde Ordene — at en Lov „i eet af hundrede Tilfælde ikke i Sandhed vil kunne opfyldes,“ dersom det er rimeligt, saa bør Loven forkastes. Jeg troer ikke, man skal kunne paavise en eneste Lov, der kunde vedtages efter denne Regel — ikke en eneste. Jeg kan anføre og troer med temmelig stor Sikkerhed at kunne regne paa Medhold deri, at vi have Love, som i 50 Tilfælde af 100 slet ikke ville stee Fyldest, og som Regjeringen dog holder paa. Jeg vil appellere til den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Opfermann), hvad Skovfredningslovgivningen angaaer. Jeg vil nævne et andet Exempel paa en mærkelig Argumentation; man har sagt, at Lovudkastet var reactionært. Det anseer jeg rigtignok kun for en bestikkende Mandrighed. Lovudka-